

ฉบับหน้า 1

อาจารย์บุชา 72 ปี
พระพรหมคุณาภรณ์

พุทธศาสนิกชนและวัดท่าน
ป.อ.ปยุตโตแนะว่า

ควร "อยู่ในใจเหนือ และถือโลก"

ข้อธรรมทั้ง 3 ข้อ ถ้าคนใดปฏิบัติ คนนั้นย่อมไม่ทุกข์กายและใจ ถ้าปฏิบัติกันโดยทั่วไป สังคมจะไม่วุ่นวาย ประเทศชาติจะสงบสุข เสมือนหนึ่งเป็นยารักษาโรคให้กับสังคมไทยและสังคมโลกในปัจจุบัน

พระพรหมคุณาภรณ์ หรือ ป.อ. ปยุตโต เสมือนหนึ่งดวงประทีปธรรมแห่งสยาม ธรรมของท่านล้วนมาจากองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างแท้จริง มิได้ฉาบด้วยพิษ มิได้เหือดด้วยภัย มิได้คลุ้มคลั่งด้วยความคุ่มหลงมกมาย หมายในอามิสบูชา

ท่านถ้อยธรรมมุ่งให้ความกระจ่างใจเรื่องโลก ชีวิต ที่พุทธศาสนิกชนพึงมีและพึงปฏิบัติ จึงได้ชื่อว่าเป็นปราชญ์ทางธรรม

ด้วยความเป็นปราชญ์ทางธรรม ในโอกาสท่าน ป.อ. ปยุตโต อายุครบ 72 ปี หอจดหมายเหตุพุทธทาส อินทปัญโญ หรือสวนโมกข์ กรุงเทพฯ จึงจัดเทศกาล "จงกนยด้วยธรรม งดงามด้วยศิลป์" ตลอดเดือนมกราคม เพื่อเป็นอาวชาธิบูชา

เรื่องนั้นนพบัญชา พงษ์พานิช เป็นเรื่องหนึ่งในการจัดงาน บอกว่า สาเหตุที่จัดงานบูชาอาจารย์ทางธรรมนี้ เนื่องจากวันที่ 12 มกราคม เป็นวันเกิดของท่านปยุต ท่านเป็นเสมือนเสาหลักแห่งพระพุทธศาสนาโดยแท้จริง

เห็นได้จากการศึกษาแล้วว่าละมุนละม่อมของท่านเป็นที่ยอมรับของชาวไทยและชาวโลก เหล่าศิษย์ของท่านเข้ามาปรึกษาเรื่องการจัดงาน จึงทราบว่าคุณไม่ยอมให้จัดที่วัดญาณเวศกวัน ซึ่งเป็นวัดที่ท่านจำพรรษาอยู่ ส่วนสถานที่อื่นๆ ถ้าใครจะจัดท่านก็ไม่ได้ข้องเหล่าศิษย์จึงพร้อมใจกันจัดที่สวนโมกข์กรุงเทพฯ โดยให้วิจิตรกรรมอาจารย์บุชาพระพรหมคุณาภรณ์ตลอดเดือนเกิด

สำหรับความสรีระท่านแล้ว นพบัญชาบอกว่า เจ้าคุณปยุตเป็นผู้ไม่เรียนไม่รู้เป็นอย่างมาก ท่านศึกษาด้วยตนเองมาตั้งแต่เด็ก ทำให้มีผลงานการค้นคว้าอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ธรรมของท่านแต่ละข้อล้วนสอดคล้องกับสภาพความเป็นไปของสังคม ผลงานของท่านชาวไทยและชาวโลกไม่ควรพลาด ในสายตาของนพบัญชาคือ พุทธธรรม ที่ถือว่าเป็นตำราชั้นเยี่ยมของชาวพุทธ พุทธศาสนิกชนพุทธศาสนา มีประมวลคำศัพท์กับประมวลธรรม และยังมีภาวนากรรม

ภาวนากรรม พระพุทธศาสนาในอารยธรรมโลก เพิ่งออกเมื่อปีที่ผ่านมา เนื้อหาเป็นประวัติพระพุทธศาสนาในอารยธรรมโลก ท่านค้นคว้ามาเผยแพร่ให้เห็นว่าศาสนาพุทธเกิดขึ้นที่ไหน มีการเผยแพร่ไปอย่างไร ท่ามกลางศาสนาอื่นๆ อย่างไรบ้าง รวมทั้งเข้ามาอยู่ในดวงใจของคนไทยตั้งแต่ยุคใด สมัยใด

สำหรับการแสดงธรรมของท่านปยุต ในสายตาของ นพ.บัญชาคือ ท่านเป็นผู้แตกฉานในเรื่องพระไตรปิฎก ไม่ใช่เป็นที่ยอมรับกันในประเทศไทย แต่เป็นการยอมรับกันในระดับโลก และธรรมของท่านมีลักษณะเด่นอย่างน้อย 2 ประการ

ประการแรก ท่านเขียนข้อธรรมโดยนำมาประยุกต์กับโลกได้อย่างกลมกลืน อย่างหนังสือชื่อ ธรรมบุญชีวิต ถือเป็นหลักสูงสุดในการดำรงชีวิตของคน ประการที่สอง ภาษาเขียนของท่านสละสลวย และนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง อย่างท่านบอกว่า "งานต้องได้ผล

สำหรับข้อปฏิบัติของคนและวัดทั่วไป นพ.บัญชาบอกล่าว “ท่านปรารถนา
ว่าหน้าที่ของสวนโมกข์ ของวัดและคน ต้องอยู่ใน โฉมเนื้อ เกิดโลก นี้คือหน้าที่
ของพุทธศาสนิกชน หน้าที่ของวัดต้องช่วยให้คน อยู่ใน หมายถึง อยู่ในโลก
ได้อย่างเป็นสุข ไม่ถูกโลกกัด โฉมเนื้อ หมายถึงต้องมียใจอยู่ในเนื้อโลกคือ สูงกว่า
โลกิยะ และต้องเกิดโลกคือ ช่วยเหลือโลก ช่วยสังคม ไม่ให้มีการทะเลาะ
เบาะแว้งกัน” นพ.บัญชาบอ

ป.อ.ปยุตโต

วัดญาณเวศกวัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดอนเมือง
มีสี่มณฑล

อาจารย์บวชา 72 ปี
พระพรหมคุณาภรณ์

บวชเป็นสามเณรที่วัดบ้านกร่าง อำเภอศรีประจันต์เมื่อเรียนจบ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วเข้ามาเรียนที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาสารคามบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 1) และจบปริญญาธรรม 9
ประโยค ขณะยังเป็นสามเณร

ปัจจุบันเจ้าพระยา ณ วัดญาณเวศกวัน ตำบลบางระจิก อำเภอสรรพนา
จังหวัดนครปฐม

“เรื่องกิจนิมนต์ ท่านหยุดมานานแล้ว ไม่รับมาหลายปี นอกจากปัญหาสุขภาพ ท่านยังมีงานเร่งรัดหลายอย่าง เช่น การเพิ่มเติมเนื้อหาในหนังสือพุทธธรรม ที่เพิ่งเสร็จไปไม่นาน และหนังสือที่เสร็จล่าสุดคือ ตอพระมาตีดิน พุทธวินัยถึงกักขฬี หนังสือเล่มนี้ เพิ่งจัดพิมพ์ออกมา เมื่อออกพรรษาเอง มีความหนาถึง 428 หน้า นอกจากนี้ ท่านก็ยังมีงานแก้ไขผลงานอีกเป็นระยะๆ เป็นผู้นำทำเรื่องการปรับขนานุกรม ประมวลศัพท์ ประมวลธรรม และเล่มอื่นๆ ถ้ามีเวลาจะเอามาปรับ เพื่อให้ดีขึ้นไปด้วย”

การทำงานเขียนของท่านปยุต "ท่านจะทำทุกเวลา ทั้งขึ้นกับ
ทำงานพระศาสนา เผยแผ่ธรรม ท่านประสงค์ที่จะเขียนหรือแสดง
ธรรมออกมามีชัยให้ชาวพุทธเข้าใจในเรื่องที่ยังไม่มีความชัดเจน
ในคำสอนของพระพุทธเจ้า"

เวลาที่ไฉนเขียน “ท่านมีปัญหारेื่องสุขภาพ เมื่อได้รับการวินิจฉัยแล้วว่ามาจากปัญหาสุขภาพ ท่านก็เอาเวลานั้นมาทำงานด้านพระธรรม พระธรรมวินัย บำเพ็ญสมาธิภาวนา ไม่มีความขัดแย้งเรื่องใดในศาสนา ท่านก็จะเขียนออกมาให้คนได้เข้าใจ เพื่อไม่ให้สังคมสับสน การเขียนนั้น ท่านจะมีเป้าหมายเป็นสวาทไป”

งานเขียนที่ยังค้างอยู่เนื่องจากปัญหาสุขภาพ รองเจ้าอาวาสบอกว่ามีเรื่อง
สาธารณกรณณ์ที่ทางพระพุทธศาสนา พระไตรปิฎกฉบับพหุภาษา “ไม่ทราบ
ว่า ท่านจะมีเวลาทำหรือเปล่า เพราะท่านเคยวางแผนว่าจะทำไว้เป็นชุดคือ
ธรรมบัญญัติ อมฤตพจนนา และพระไตรปิฎกฉบับพหุภาษาตอนอื่นๆเสร็จไปแล้ว
2 เล่ม ถ้ามีเวลาย่านลงทำต่อ...ท่านเคยพูดว่า สุขภาพท่านไม่ดี ถ้าไม่เร่งรีบ
ทำงานจะไม่เสร็จ เคยต้องแย่งกับเวลา ท่านเคยบอกถึงกับว่าถึงจะไม่กินไม่นอน
ก็ไม่เป็นไร ขอให้ได้ทำงานให้ทันตามที่ตั้งใจไว้”

ทราบกันดีว่า ผลงานของท่าน ป.อ. ปยุตฺโต ท่านให้เป็นธรรมทาน ไม่ว่าใครจะเอาไปพิมพ์แจก พิมพ์ขายอย่างไรก็ได้ “ท่านให้เป็นธรรมทานทั้งหมด เป็นอย่างนี้มาตั้งแต่แรก ทุกเรื่อง ท่านไม่เคยเอากำลัทธิอะไร อวดมา จำไม่ได้แน่นอนว่า ท่านพูดเรื่องนี้อย่างไรบ้าง แต่เข้าใจว่า ท่านถือตามพระธรรมวินัย ต้องการทำงานเผยแผ่พระพุทธศาสนา ไม่ทำเชิงพุทธพาณิชย์ หากเพื่อเป็นธรรมทานจริงๆ ใครมีกำลังใจอย่างไร จะพิมพ์จำหน่ายอย่างไร ขอให้ไม่เหน็ดเหนื่อย ธรรมจะได้กว้างไกลออกไป”

และยังบอกว่า “บางทีสำนักพิมพ์เอาหนังสือมาให้เป็นคำตอบแทน ท่านก็ไม่เอาเหมือนกัน ทางวัดขอแล้ว ขอมิหนังสือใบเฝ้าให้รู้ว่าใครเอาไปพิมพ์บ้างเท่านั้น”

วันนี้ของท่านปยุต ปรากฏทางธรรมแห่งสยามประเทศ จำพรรษา
อยู่ในถิ่นที่สงบ เป็นการปลีกเร้นเพื่อรอวันสุภาพดี แล้วกลับมา
ทำงานเพื่อพุทธศาสนาสืบไป.